

NOVI PRILOZI POZNAVANJU POVIJESNOG NASLJEĐA I KULTURNIH DOBARA BRODSKOG POSAVLJA

**INFORMATIVNO-EDUKATIVNI IZBOR IZ STRUČNIH
 MATERIJALA ARHIVA MINISTARSTVA KULTURE (11)**

Piše: Željka Perković, diplomirani inženjer arhitekture, pročelnica

Crkva Sv. Trojstva sa samostanom u Slavenskom Brodu, registrirano je nepokretno kulturno dobro RH kao Z-1293. Crkva Sv. Trojstva, jedna od najvećih u Hrvatskoj franjevačkoj provinciji sv. Ćirila i Metoda, svojim gabaritom dominira baroknim trgom. Gradnja je započela 1727. godine. Samostan je građen u karakterističnoj zatvorenoj formi kvadrata. Crkva je jednobrodna, a na lađu se nadovezuje svetište. Uz sjevernu stranu prislonjen je masivni zvonik. Visoko i strmo krovšte naglašeno je trokutastim zabatom i dominira arhitektonskim sklopom samostana. Ulazno pročelje naglašeno je redom visokih, plitkih pilastra, portalom, izmakom središnjeg prozora kao i ovalnim okulusom iznad njega. U zidnim nišama su kipovi sv. Franje i sv. Dominika. U prizemlju klaustura, arkadno rastvoreni hodnici protežu se uz sva četiri unutrašnja dvorišna pročelja. Stupovi klaustura svojom masivnošću, monumentalnošću i snagom kao da žele reći kako su važni i podržavaju ovu veliku i bitnu građevinu te kako je bogat kraj u kojem su nastali, što je i bit baroka. Na katnom dijelu samostana hodnici su položeni u sredini zgrade s dvostrukim nizom prostorija / čelija sa svake strane. Unutar dvorišta nalazio se bunar i vrt. Prizemlje unutar samostana nema prozora već samo vrata. Osobito se ističu vrata ulaza u blagovaonicu samosta-

na koja su bogato ukrašena ornamentima unutar kojih se nalaze dvije ruke i križ - simboli prijateljstva, dobrote i povezanosti s Bogom. Već niz godina se izvode radovi obnove koje prati Ministarstvo kulture i stručnjaci Hrvatskog restauratorskog zavoda iz Zagreba.

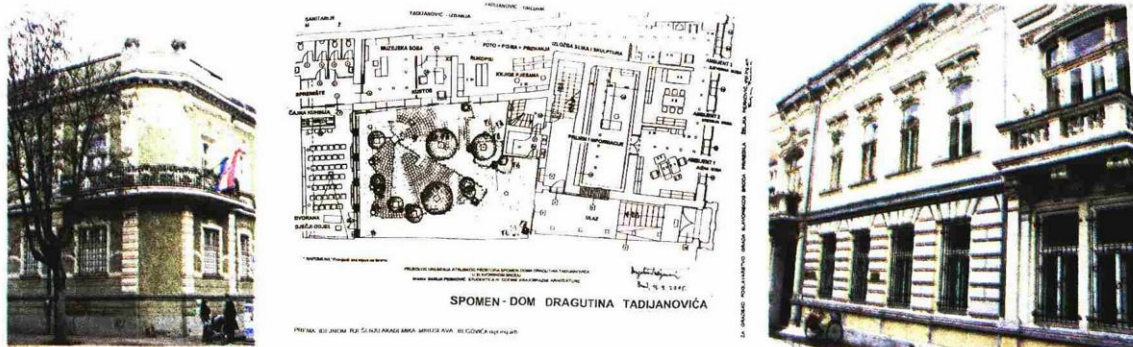
Zgrada Gradskog magistrata u Slavenskom Brodu registrirano je kulturno dobro RH kao Z-1296, a zatvara Trg Presvetog Trojstva sa sjeverozapadne strane pored Franjevačkog samostana i Vatrogasnog doma. Tlocrtno je u obliku obrnutog slova "Z". Najstariji dio zdanja, sjeverno i središnje krilo u obliku slova "L", nastao je osamdesetih godina 18. st. Građevina je dograđivana u 19. stoljeću. Visoka je prizemnica, dijelom podrumljena s bačvastim svodom u zapadnom krilu. Skromne je i sudržane plastike pročelja, što odaje barokno-klasicističku zamisao u izvedbi sklopa. Prozorski otvori obrubljeni su okvirima s "uškama". Lučni prolaz između dva dijela zgrade vodi do arkadnog trijema na zapadnom krilu, a zatvaraju ga reprezentativne kovane vratnice. U tijeku su pripreme za radove rekonstrukcije prema kojoj će Muzej Brodskog Posavlja dobiti kvalitetan novi prostor u kojem će muzejske zbirke ponovno zasjati.

Crkva Sv. Trojstva sa samostanom u Slavenskom Brodu i Zgrada Gradskog magistrata (danas MBP)

Povijesni / Državni arhiv, Slavenski Brod pojedinačno je zaštićeno nepokretno kulturno dobro Z-1297, i nalazi se u središtu grada u zaštićenoj kulturno-povijesnoj cjelini. Zgrada je jednokatna secesijska uglovnica, na nekadašnjem Sajmištu. Izgrađena je između 1908.-1910. godine za poduzetnika i trgovca Samuela Koppa. Glavni akcent pročelja zaobljeni je ugao zgrade, rizalito izvučen te reprezentativno ukrašen zaobljenim balkonom. Rizaliti dio pročelja artikuliran je u zoni krovšta horizontalnom atikom koja je ukrašena volutastim akrotelijima. Fasada je bogato oblikovana u stilu secesije, u strukturi gotovo intaktna. Jedinstvena je u arhitekturi grada Slavenskog Broda.

Zgrada - Palača Horvat u Slavenskom Brodu, upisana je u registar kulturnih dobara RH pod Z-1298, a smještena je u strogom središtu grada, u pješačkoj zoni Ulice Ante Starčevića. Zgrada je jednokatnica složene tlocrtno dispoziције. Izgradio ju je 1896. godine tadašnji gradonačelnik Ivan Horvat, a potom poklonio gradu. Pročelje zgrade rustične je obrade sa naglašenim arhitektonskim aplikacijama. Naglašenim kordonskim vijencem zgrada je podijeljena na dva dijela. Sokl je naglašen, kao i krovni vijenac koji je bogato profiliran. Vertikalni akcent čine blago rizalito naglašeni bočni dijelovi zgrade s dekorativnim velikim balkonima. Katna zona je bogato štuko dekorirana pilastrima s jonskim kapitelima. Ovdje su smještene gradske ustanove u kulturi - Institut za povijest, Galerija umjetnina grada Slavenskog Broda i Spomen-dom našeg zavičajnika, književnika i pjesnika, Dragutina Tadijanovića.

Povijesni / Državni arhiv i Zgrada - Palača Horvat sa Spomen-domom Dragutina Tadijanovića u Slavenskom Brodu